

Съ падание-то подъ турска властъ и на това бѣлгарско царство, въ врѣме-то на царя Иванъ Шишманъ и на братя-та му, поради несжгласия и раздори, пакъ се изгуби и бѣлгарска-та черковна самостоятелностъ, зарадъ която предшественници-тѣ имъ толкова много сж се грижиле и радиле; Бѣлгарска-та Черкова пакъ остана подъ властъ-та на цариградска-та грѣцка патриархия. Рѣкохъ Бѣлгарска-та Черкова, защото независима-та бѣлгарска архиепископия въ Охрида, както знаемъ, бѣше вече погрѣчена още прѣди 160 години.

4.

Разпространяване и утвърдяване на християнство-то въ бѣлгарска-та държава. —
Разпространяване на просвѣщение-то и книжнина-та между бѣлгарския народъ.
— Светци на Бѣлгарска-та Черкова. — Бѣлгарски архиепископи и патриарси.

Додето да приематъ християнска-та вѣра, словене-тѣ въ византийска-та и бѣлгарска-та държави немале писмо и не знаеа да пишатъ; тѣ имале нѣкакви знакове, съ които бѣлѣжили на плочи, на дѣски или на дърво (рѣбошѣ). Обаче ония отъ тѣхъ, които приеле християнство-то, бие принудени да четѣтъ Слово-то Божие, написано съ грѣцки-тѣ или латински-тѣ писмена, па съ тия писмена си служиле и въ частни-тѣ работи. Това се продължавало така додето и царъ Борисъ се похристиенилъ, а на-скоро слѣдъ него и останали-тѣ езичници-бѣлгаре. Като било мѣчно да се пишѣтъ словенски рѣчи съ грѣцки или латински писмена, тѣй като тия послѣдни-тѣ не достигатъ за писание всички-тѣ звукове на словенския езикъ, то единъ ученъ словенинъ отъ византийска-та държава, именуемъ Константинъ, роденъ въ Солунъ, измислилъ такова писмо, съ което могло да се пишѣтъ и произнасятъ словено-бѣлгарски-тѣ рѣчи и звукове. Тоя ученъ човѣкъ ималъ и братъ Методий. Баща имъ, който билъ стотникъ въ византийска-та войска, именуваа се Левъ, а майка имъ се именуваа Мария. Левъ и Мария имале седемъ дѣца, отъ които Методий билъ най-стария, а Константинъ най-младия. Изпърво и Методий билъ на служба въ византийска-та войска, а напослѣдъ билъ назначенъ главенъ управителъ на словенски-тѣ области въ Тесалия, която тогава още не била погрѣчена. По едно врѣме